

N:o 123.

Af herr **C. T. Lind**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående tillskott från statsverket till lega vid anskaffande af ny soldat m. m.

Återupptagande den af min fader, riksdagsmannen A. P. Lind, vid sistförflutne riksdag afgifna motion (under n:o 106) om tillskott från statsverket till lega vid anskaffande af ny soldat samt rätt för rotehållare att med soldaten öfverenskomma, huruvida han skall åtnjuta förmånen af torpet, eller om han, mot torpets afstående, skall i konstanta penningar erhålla en mot torpets afkastning svarande aflöning; får jag, med åberopande af de i sagda motion anförda skäl, till belysning af frågan ytterligare anföra:

Statsutskottet har uti sitt utlåtande (n:o 38) öfver sagda motion yttrat: att, enligt hvad det trott sig veta, det plägar vid »åtskilliga» regementen tillgå så, att rotehållarne, vid soldats antagande, för att skydda sig för förlust genom dennes afvikande, göra förbehåll om legans utbetalande till soldaten med vissa, för hvarje år bestämda belopp; samt att, genom dylik åtgärd, det af motionären framhållna missförhållandet torde kunna »till en del» förebyggas; — hvilket utlåtande blifvit Riksdagens beslut.

Nu är emellertid förhållandet sådant — åtminstone inom Bohusläns regementes område — att man icke kan, med bästa vilja, påträffa en yngling, som — med åsidosättande af den utsigt till en penningesumma på en gång, hvilken hans antagande till rekryt förespeglar — skulle antaga krigsyrket. — Det är nemligen ganska väl känt, att de ynglingar, hvilka ingå i hären såsom indelta soldater, ingalunda hafva någon enskild förmögenhet, utan uteslutande bestå af fattiga arbetare, hvilka fästa synnerligt stor vigt vid den lega, som erbjudes dem, och hvilken de anse och begagna — såsom ock rätt är — till en första

hjälp att bosätta sig och blifva duglig man och husfader. — Det vore därför alldeles otänkbart att försöka föreslå ett vilkor om legans utbetalande under vissa år, ty man skulle då icke kunna anskaffa en rekryt. Att förhållandet i fråga låter tala om sig äfven i de öfriga provinserna, anser jag för gifvet.

Det vore alltså nödvändigt, för underlättande i någon mån af rotehållarnes utgifter och bördor vid rekryts uppsättande, att statsverket bidrager till legans utgörande, desto hellre som, enligt hvad den förra motionen bifogad bilaga och nu ytterligare närslutna intyg från chefen vid ett kompani inom Bohusläns regemente utvisa, rymningen från krigstjensten är i tilltagande.

Som det sålunda visat sig, att rotehållaren lider stor förlust medelst tvånget att uppså torpet för hvarje gång ny rekryt antages, och att detta förhållande måste, genom upprepade rymningar, ofta inträffa, så anser jag billigt, att sådan föreskrift gifves, att rotehållarne ega med rekryten öfverenskomma på sätt åberopade motionen antyder.

På grund af hvad jag nu haft äran yttra vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller, att sådana åtgärder måtte af Kongl. Maj:t vidtagas, som afse:

a) att statsverket måtte tillskjuta halfva den lega, som vid ny soldats antagande vid indelta regementena erfordras; samt

b) att det måtte stå rotehållare fritt att med soldaten öfverenskomma, huruvida han skall åtnjuta förmånen af torpet, eller om han, mot torpets afstående, skall i kontanta penningar erhålla en mot inkomsten af torpet svarande aflöning.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 26 januari 1889.

C. T. Lind.

Afskrift.

Till häradsdomaren Magnus Ivarsson.

Jag skulle hafva sändt den utlofvade uppgiften för länge sedan, men min tid har hittills varit så upptagen, att jag ej hunnit.

De, som under året rymt från kompaniet, äro:

den 10 april n:o 46 Lof,
” 23 ” ” 6 Alm,
” 7 juni ” 47 Lif,
” 23 ” ” 66 Berg.

Angående Lundbom, som tjenat för n:o 6 Rör Skrammestad, kan ej något intyg gifvas, ty i en här befintlig gammal handrulla står han endast antecknad som rymd den 15 juli 1877.

Qvistrum den 7 november 1888.

T. Baumgarten.
Kompanichef.
